

Jungfru Marias upptagning i himlen

Stockholm 15.8.2017

Stella står det i den svenska almanackan idag, Stjärna, och det syftar naturligtvis på Jungfru Maria, hon som är havets Stjärna och krönt med ”en krans av tolv stjärnor” (Upp 11:19). Det är hennes upptagning till himlen vi firar idag - inte att jag har tagits upp i kardinalernas skara. På den ring som jag fick av påven när jag blev kardinal finns denna Marias stjärna med mitt emellan apostlarna Petrus och Paulus. Jungfru Maria är och förblir den stjärna som lyser upp Kyrkan och hela världen och leder oss alla fram till Jesus Kristus. Hennes stora uppgift var att föda världens Frälsare, att bli Guds moder, ja, moder till alla Guds barn. I alla tider fortsätter hon att utföra sitt uppdrag: ”min ande jublar över Gud min frälsare, han har vänt sin blick till sin ringa tjänarinna”(Luk 1:47-48). Att tjäna Gud och jubla över Gud och sprida Guds glädje är också vårt uppdrag som Jesu lärjungar. Alla har vi fått samma grundkallelse. Påvens vackraste titel är att vara Guds tjänares tjänare. I sitt brev till mig när jag utnämndes till kardinal betonade påven Franciskus tre gånger hur viktigt detta tjänande är i Kyrkan. Också i samhället måste de styrande tjäna det allmänna bästa och inte sina egenintressen.

Bara i och genom Jesus kan vi finna den speciella glädje som detta osjälviska tjänande ger oss. ”Jesus Kristus, vår ende Lärare” säger Ignatius av Antiokia. ”hur skulle vi kunna leva utan honom?” Det sanna livet finner vi bara i honom. Utan Jesus irrar vi omkring utan mål och mening i livet. Ändå tycks så många klara sig mycket bra utan honom, i alla fall så länge livet leker och allt är skönt och bra. Men livets djupaste mening kan vi bara finna i honom: alltså att livet har en evighetsdimension och att vi är kallade att få del av gudomlig natur. På juldagen ber vi i liturgin: ”Du som underbart har skapat människan och ännu underbarare har återställt din bild i henne, låt oss få del av hans gudomliga natur som för vår skull har blivit sann och verklig människa, din Son Jesus Kristus, vår Herre.” Bara i och genom Jesus kan vi få den fulla värdighet som Gud längtar efter att få ge oss. Bara i och genom Jesus kan vi till fullo bli Guds oändligt älskade mästerverk som får utstråla och reflektera Gud själv. Bara i och genom Jesus kan vi få kraft att förvandla jordens ansikte, så att allting kan vittna om Guds sanning, godhet och skönhet. Bara i och genom Jesus kan himlen lysa fram redan här på jorden,

Genom sitt kors och sin uppståndelse har Jesus besekrat syndens och dödens makter. Det är det som är påskens gåva och mysterium. Idag får vi fira att påskan fortsätter och att Jungfru Maria fått ta emot uppståndelsens fullhet. Därför blir hon ett hoppets tecken för oss alla. Jesus vill ge oss del av uppståndelsens nåd, det eviga livets härlighet. Bara i och genom Jesus kan vi nå fram till detta. I flera svenska medeltidskyrkor finner vi vackra altaruppsatser som visar hur Jesus kröner Jungfru Maria till himlens drottning. Också vi är kallade att få livets krona

i den eviga härligheten. Därför är Maria, tjänarinnan som blir himlens drottning, ett profetiskt tecken, som ger oss hopp under livets svårigheter och vedermödor.

Det vi först och främst hoppas på är att få del av evighetens härlighet, som Jesus har öppnat för oss genom sin uppståndelse. Men vi får också hoppas på att vi genom att samverka med Herren kan göra jorden så lik himlen som möjligt. Gud vill att den jord som han har skapat skall återspegla hans godhet och skönhet, att den skall vårdas och vördas som hans älskade skapelse. Gud vill att vårt mänskliga samhälle skall formars efter hans vilja och bud, att fred och rättvisa skall råda. I Jungfru Marias lovsång, som vi hörde i evangeliet idag och som Kyrkan ber i sin aftonbön varje dag blir detta tydligt: ”han upphöjer de ringa... hungriga mättar han med sina gåvor” (Luk 1:52-53). Det innebär också att ”han störtar härskare från deras troner... och rika skickar han tomhänta bort” (ibidem). Ser vi på tillståndet i världen kan vi ibland tycka att det snarare är tvärtom: att härskarna har makten genom våld och förtryck och att penningen styr och bestämmer. Samtidigt vet vi att inget jordiskt välde består. De tyranner som präglade det förra seklet blev till sist störtade, så vi får tro att också nutidens tyranner förr eller senare går samma öde till mötes.

Genom sin lovsång är Jungfru Maria en profet och budbärare om Guds sanning och rättfärdighet. Därför har man alltid tagit sin tillflykt till henne när våld och förtryck är som värst. Vi har otaliga exempel på det under historiens lopp. När svenskarna ockuperat hela Polen, var Marias helgedom i Czestochowa en hoppets plats om aldrig erövrades. Sedan utropade Gustav Wasas ättling, den svenskättade kardinalen Johan Kasimir Maria till Polens drottning. De fåtaliga katoliker som fanns kvar i Sverige efter det att dödsstraffet infördes år 1617 brukade värda Maria som Nordens drottning. Ännu idag är den psalm som besjunger henne som detta en av våra mest älskade. Samerna lär ha haft en speciell vördnad för Maria som himlens drottning. Därför fick vårt första katolska kapell i Sápmi också heta ”Maria, himmeldrottningens kapell”.

”Salig hon som trodde”, säger Elisabeth. Det är som Herrens ringa tjänarinna som själv har gått trons pilgrimsfärd som Maria kan hjälpa oss. Vi gläder oss att kristna från olika samfund upptäcker att Maria förenar oss djupare, både med varandra och med Jesus. Jungfru Maria är ur bilden av den frälsta människan, som lever av tro, hopp och kärlek. Hon kan mer än någon annan hjälpa oss att älska och efterfölja Jesus. Som vår moder kan hon ge oss hopp om en bättre värld. Hon som nu är förhärligad hos Gud är med oss i den gränsöverskridande gemenskap som vi kallar de heligas samfund. Den livfulla skulptur – Marias återkomst – som ställts upp i Uppsala domkyrka pekar på henne som vår medvandrande på vägen till den fulla enheten i Jesus Kristus, som vi alla får be om och hoppas på.